CYNGOR CYMUNED BETWS YN RHOS A LLANELIAN YN RHOS.

BETWS YN RHOS AND LLANELIAN YN RHOS COMMUNITY COUNCIL

CLERC : Mel Jones, 2 Lon Hafan Abergele LL22 8QJ
Ffon : 07833 548435 e-bost : clerc@betwsallanelian.org.uk

COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD YN NEUADD GYMUNEDOL, LLANELIAN, 7y.h. NOS LUN 7fed EBRILL 2025.

1. CROESO

Croesawyd y Cadeirydd, Cynghorydd John EVANS, pawb i'r cyfarfod yn enwedig Mrs Gwawr Thomas oedd wedi dangos diddordeb yn yr hysbysiad i fod yn Cynghorydd Cymunedol ac oedd yn bresennol fel sylwedydd.

Cyflwynodd y Clerc Mr Andrew Roberts Cydlynydd Ardal 'Sing with Us' Gofal Canser Tenovus

2. CYFLWYNIAD GAN MR ANDREW ROBERTS

Siaradodd Andrew am hanes sefydlu Gofal Canser Tenovus a'r gwasaneth mae'r elusen yn rhoid i'r cleifion ag eu teuluoedd. Eglurodd Andrew y gwaith mae yn ei gyflawni fel cydlynydd cor Sing with Us. Ar diwedd y cyflwyniad atebodd Andrew gwestiynnau gan y Cynghorion.

Rhoddwyd ddiolch i Andrew gan y Cynghorydd John Evans am gyflwyniad diddorol ag addysgiadol.

3. YN BRESENNOL

Y Cynghorion John EVANS, Irwedd GRIFFITHS, Glena HUMPHREY, Goronwy R. WILLIAMS, D. Gwyn JONES, Hefin WILLIAMS, Gwenda DAVIES, Gethin OWEN, Bryn JONES Clerc – Mel JONES a Mrs Gwawr Thomas.

4. YMDDIHEURIADAU

Cynghorydd y Sir - Ifor G. LLOYD

5. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Atgoffer yr aelodau eu bod i ddatgelu bodolaeth a natur unrhyw ddiddordebau personol gan ddefnyddio'r ffurflen a ddarperir ar gyfer hynny.

Mae'r Cynghorydd Ifor LLOYD yn nawr yn Gadeirydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ac felly na all gymryd rhan mewn unrhyw benderfyniadau a wneir ar geisiadau sy'n cael eu trafod, ond y gallai ateb cwestiynau yn ymwneud â rheolau cynllunio a pholisïau.

Roedd datganiad hanesyddol o ddiddordeb mewn materion cynllunio gan y Cynghorion Hefin WILLIAMS, Glena HUMPHREY a D. Gwyn JONES. Roedd y materion yma wedi cael ei ystyried a penderfyniadau wedi ei gwneud gan Adran Cynllunio Sir Gonwy a felly roedd dim datganiad o ddiddordeb.

6. COFNODION

Cytunwyd i gadarnhau, cymeradwyo ac arwyddo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar y 3ydd Mawrth 2025 (Cynnig – Cynghorydd Gwyn JONES ac eilwyd gan y Cynghorydd Goronwy WILLIAMS)

7. MATERION YN CODI

Rhoddwyd diweddariad gan y Clerc am y cwynion cafwyd ei derbyn gan Gynghorwyr fod sied ar ffordd cul o'r B5381 am North Wales Stoves yn edrych fel ei bod yn cael ei defnyddio fel lle byw ac mae'r safe yn fler ofnadwy.
Roedd y Clerc wedi ysgrifennu i Adran Gynllunio Cyngor Sir Conwy. Mae nhw wedi edrych ar y materion yma nid oedd dim byd yn dangos fod unrhyw dorri o rheolau cynllunio ar y safle.

8. CYLLID

Cafwyd Adroddiad Misol am y cyfnod ddod i ddod i ben 20fed Mawrth 2025.

Dod i ben 20fed Mawrth 2025

Cyfrif Cymunedol	= £2,099.35 (Dwyn Ymlaen)
Arian i Mewn	= DIM
Arian Allan	= £570.12 (Cyflog y Clerc)
	= £142.40 (HMRC cyflog y Clerc)
	= £90.00 (Poteli dwr i'r henoed)

= £200.00 (Grant i Hospis Dewi Sant))

= £5.00 (Costau Banc)

= £86.28 (Anfoneb BT)

CYFANSWM - £1,093.80

Cyfrif Cymunedol	= £1,005.55 (Cludwyd Ymlaen)
Cyfrif Busnes	= £4,052.66 (Dwyn Ymlaen)
Arian Allan	= DIM
Arian i Mewn	= £18.36 (Llog i 6/3/25)
Cyfrif Busnes	= £4,071.02 (Cludwyd Ymlaen)
Cyfanswm	**= £5,076.57**

Nododd yr aelodau y sefyllfa ariannol a'r adroddiad banc fel a restir uwchben.

Cytunodd pawb a'r adroddiad yma.

Yn dilyn yr Archwiliad Mewnol mae'n rhaid yn awr gael cytundeb y Cyngor i dalu pob anfoneb

Mae'r anfonebau/ceisiadau a restrir isod angen ei talu:

£95.98 BT – Anfoneb misol WiFi Betws a Llanelian
£62.38 – Aston Hughes Gwaith cyflogi
£150.00 – Aelodaeth blynyddol SLCC
£198.00 – Aelodaeth Blynyddol Un Llais Cymru

Cytunodd pawb i'r Clerc dalu yr anfonebau yma.

Diweddariad gan y Clerc mae cyfanswm y Cyfrif Cymunedol ar 7/4/25 oedd £373.05. Os fydd taliad cyntaf y praesept heb gyrraedd fydd angen trosglwyddo £1,000 o'r Cyfrif Busnes i dalu anfonebau. Fydd y £1,000 yn

cael ei dalu yn ol pan ddaw taliad y praesept. Roedd pawb yn cyntuno i'r Clerc i drosglwyddo yr arian a diweddaru y sefyllfa i'r cyfarfod nesaf.

9. GOHEBIAETH

Derbynwyd

1. Ebyst arferol oddi wrth Un Llais Cymru, Gwasanaeth Cyhoeddus Gweithredol ayyb gyda'r rhai perthnasol yn cael ei gyrru ymlaen i'r Cynghorwyr. Mae rhain ar gael gan y Clerc
2. Gohebiaeth gan Cyngor Sir Conwy ynglyn a Trafiniaeth yn Gogledd Cymru– Cynghorydd Gethin Owen wedi ymateb ynglyn a defnyddio beics fydd y Clerc yn ei yrru ymlaen.
3. Gohebiaeth gan Cyngor Sir Conwy ynglyn a aelodaeth Ffit Conwy
4. Gwybodaeth fod Ffordd Abergele, Betws yn Rhos ar gau rhwng 21/4/25 a 23/4/25
5. Gohebiaeth gan Adran Etholiad Cyngor Sir Conwy fod y broses etholiad Cynghorydd newydd wedi ei newid. Hysbysiad wedi ei bostio ar 19/3/25 ac fydd y dyddiad cau ar 7/4/25. Roedd Gwawr Thomas yn dal i barod i sefyll fel Cynghorydd

Anfonwyd

1. Sylwadau ar geisiadau cynllunio i Adran Gynllunio CBSC
2. Llythyrau ac ebyst i'r Cynghorwyr yn dilyn negesuon, llythyrau ac ebyst yn dod i law.

10. GRANTIAU

Ceisiadau i'r Cyngor

1. Y Clerc yn diweddaru fod llythyr wedi ei dderbyn gan Eisteddfod Llangollen yn gofyn am grant. Ar ol trafodaeth penderfynwyd na fedwrn gefnogi ei cais am grant achos mae y praesept am y flwyddyn nesaf wedi cael ei gyflwyno i'r Cyngor Sir ac mae y Cyngor hefyd yn awyddus cefnogi materion lleol. Y Clerc i ysgrifennu i bwyllgor yr Eisteddfod.

2. Wedi clywed y cyflwyniad gan Andrew Roberts roedd cytundeb unfrydol i rhoid grant o £200.00 i Gofal Canser Tenovus.

a. **Ceisiadau gan y Cyngor**

Mae CVSC yn awr yn rhoi cymorth i'r Cyngor chwilio am grantiau i gefnogi projectau o fewn y gymuned.

Fydd yn gofyn rhoid cais i mewn yn y dyfodol i atgyweiro cae chwarae Betws yn Rhos.

11. **CYNLLUNIO - http://www.conwy.gov.uk/planningexplorer**

CAIS NEWYDD

Cyfeirnod: 0/52408 **Ymgeisydd: Castle Green Homes**

Cynllun: Diwygiad i Cynllun 0/42351 (wedi ei gymeradwyo) i newid tirwedd y stad newydd

Safle: Parc Elian, Ffordd Dolwen, Hen Golwyn.

Roedd dogfennau y cais cynllunio wedi cael ei gweld. Wedi trafod y mater roedd gan y Cyngor ddim gwrthwynebiad i'r cais. Y Clerc i ysgrifennu i'r Adran Gynllunio

CAIS NEWYDD

Cyfeirnod: 0/52410 **Ymgeisydd: Castle Green Homes**

Cynllun: Diwygiad i Cynllun 0/42351 (wedi ei gymeradwyo) i newid tirwedd y stad newydd

Safle: Parc Elian, Ffordd Dolwen, Hen Golwyn.

Roedd dogfennau y cais cynllunio wedi cael ei gweld. Wedi trafod y mater roedd gan y Cyngor ddim gwrthwynebiad i'r cais. Y Clerc i ysgrifennu i'r Adran Gynllunio

CAIS NEWYDD

Cyfeirnod: 0/52387 **Ymgeisydd:** BR Storage

Cynllun: Newid defnydd tir ar gyfer storio carafanau gyda thirlunio cysylltiedig

Safle: Bryn Rodyn, Ffordd Dolwen, Hen Golwyn LL29 8UU

Roedd dogfennau y cais cynllunio wedi cael ei gweld. Roedd cytundeb for y safle allan o'r golwg ond roedd pryder am safle y carafannau yn y lle storio a be fydd y cynllun yn symud ymlaen yn y dyfodol. Mae adran stori carafannau ar y safle yn barod. Fydd trafiniaeth ychwanegol yn defnyddio y ffordd I'r safle. Y Clerc i ysgrifennu i'r Adran Gynllunio. Roedd y Cyngor yn gyfforddus i'r Adran Gynllunio wneud y penderfyniad.

Cyfeirnod: 0/52316 **Ymgeisydd: Ms Delyth Wanklyn**

Cynllun: Estyniad unllawr croes i ochr ddeheuol adeilad amaethyddol presennol

Safle: Field 5446 Abergele Road Betws Yn Rhos Abergele Conwy LL22 8AL

Wedi cael ei gymeradwyo gan yr Adran Gynllunio.

Cyfeirnod: 0/52339 **Ymgeisydd: Ywain Williams**

Cynllun: Dymchwel sied bresennol a chodi estyniad deulawr yn ei lle i ddarparu ystafelloedd gwely, ystafell amlbwrpas a garej ar y llawr gwaelod ynghyd â chegin cynllun agored ar y llawr cyntaf.

Safle: Ael Y Bryn Ffordd Llanelwy Betws Yn Rhos LL22 8AN

Yn cael ei drafod gan yr Adran Gynllunio

Cyfeirnod: 0/52242 **Ymgeisydd: Rhys and Rosie Jones**

Cynllun: Estyniad deulawr i'r ochr ac estyniad unllawr i'r cefn, ynghyd â rhai addasiadau mewnol.

Safle: Pencraig Pencraig Road Dolwen Betws Yn Rhos LL22 8NT

Wedi cael ei gymeradwyo gan yr Adran Gynllunio.

Cyfeirnod: 0/52229 **Ymgeisydd: Mr Hefin Williams**

Cynllun: Pit slyri newydd i gefnogi stoc gyfredol y fferm yn unol â'r deddfwriaethau diweddaraf

Safle: Caeau Bedw Nentydd Road Rhyd Y Foel Betws Yn Rhos LL22 8EE

Wedi cael ei gymeradwyo gan yr Adran Gynllunio.

Cyfeirnod: 0/52175 **Ymgeisydd: Mr Berwyn Jones**

Cynllun: Caniatâd amlinellol i godi annedd ar gyfer menter wledig newydd ar dir ym Mryn Ffanigl Ganol, Abergele

Safle: Bryn Ffanigl Ganol Bryn Ffanigl Road Rhyd Y Foel Betws Yn Rhos LL22 8NF

Wedi cael ei wrthod gan yr Adran Gynllunio.

Cyfeirnod: 0/52145 **Ymgeisydd: Mr & Mrs Davies**

Cynllun: Lagwn Slyri Amaethyddol Arfaethedig

Safle: Peniarth Fawr Abergele Road Betws Yn Rhos LL22 8AE

Yn cael ei drafod gan yr Adran Gynllunio

12. MATERION ARCHWILIAD MEWNOL AC ALLANOL

Mae adroddiad Archwiliad Cymru yn cael ei ddisgwyl. Mae hyn yn debyg i ambell o Gyngorhau Cymunedau eraill.

Wedi cael gwybodaeth fydd yr Audit lleol am 2024/25 eisio y dogfennau i JDH erbyn 13/5/24. Fydd y datganiad audit yn barod wedyn i'w trafod yn y Cyfarfod Cyngor ar y 2/6/25

13. MATERION CYNGOR SIR CONWY A'R CYNGHORYDD IFOR LLOYD

Y Cynghorydd Ifor Lloyd wedi ymddiheuro.

14. CYNNAL A CHADW ADNODDAU ARDAL Y CYNGOR CYMUNEDOL

a. **Caeau Chwaraeon Plant -Betws yn Rhos/Llanelian.**

Roedd y Clerc wedi ymweld a Cae Chwarae Bodlondeb, Conwy ac wedi tynnu lluniau o’r offer oedd wedi cael ei gyrru I’r Cynghorion. Y Clerc wedi siarad hefo cwmni Kompan oedd wedi gosod yr offer yn Conwy. Maent wedi gyrru catalog ar lein. Fe gytunwyd i Cynghorydd Gwenda Davies gysylltu hefo’r Ysgol Feithrin i ddewis yr offer gorau i’r plant ieuengaf.

b. **Diffibrilwyr.**

Mae padiau dau diffibrilwr – Dolwen a Holland Arms – wedi cael ei newid. Maent i gyd mewn dyddiad tan mis Mehefin 2026.

Fydd y pwnc yn aros ar yr Agenda er mwyn diweddaru os oeddent yn cael ei defnyddio

Wedi cael trafodaeth roedd cytundeb i’r Clerc edrych am drefnu hyfforddiant defnyddio diffibrilwyr i gymunedau Llanelian a Betws yn Rhos.

c. **Yr Hwb**

Mae angen gwirfoddolwyr iw gynnal, a bydd ar agor o 9:00yb hyd at 12:00 yh bob bore Dydd Mawrth yn y Pafiliwn Chwaraeon yn Betws yn Rhos.

d. **Gwlau blodau/Meinciau Ffordd Abergele**

Mae Hilda Gibbs yn mynd i edrych ar ol y potiau blodau a’r meinciau yn symud ymlaen.

e. **Toiledau yn Betws yn Rhos/Llanelian**

Roedd Cynghorydd John Evans wedi diweddaru eisioes fod Pwyllgor Eglwys Betws yn Rhos yn edrych at atgyweiro adeilad tu allan i’r eglwys fel toiled.Fydd diweddariad ar gael pan fydd cynnydd yn y planniau. Mae’r Cyngor Cymuned yn fodlon i gefnogi Pwyllgor yr Eglwys.

Diweddariad gan y Clerc fod y Cyngor Sir wedi gyrru e bost ar 4/4/25 hefo papurau wedi cael ei baratoi i'r proses gael ei gwbwlhau i'r Cyngor Cymundeol gymeryd drosodd rhedeg y toiledau yn Llanelian. Roedd y gost lease o £1 y flwyddyn wedi ei awgrymu.
Penderfynwyd i'r Clerc hefo Cynghorion Goronwy Williams, Gwyn Jones ag Irwedd Griffiths gyfarfod hefo swyddogion y Cyngor Sir ac i wneud penderfyniadau ar ran y Cyngor Cymunedol. Y Clerc i drefnu y cyfarfod.

f. **Materion arall**

Mae'r Clerc wedi ysgrifennu i Cyngor y Sir ynglyn am led y rhwystr (barrier) ar ffin y llwybyr cyhoeddus a'r ffordd fawr yng nghanol pentref Betws yn Rhos a hefyd y 'gazebo' dros yr afon yn Llais Afon sydd yn debyg i amharu hefo ochr yr afon. Mae Cyngor y Sir wedi ateb ac yn cael ymchwil o dan cyfeirnod 112632. Mae asesiad fod y gwaith yn ddi-frys.

Ynglyn a'r mater gododd Cynghorydd Irwedd Griffiths ar y15fed Gorffennaf am dro cul ar y ffordd rhwng Nant y Cohl a Bryn Derwen mae y gwaith yn dal i ddisgwyl.

Ynglyn cwynion wedi cael ei derbyn am cyflwr Ffordd Dolwen o Dolgau i Dolwen ac eisio lori i ysgubo'r ffordd. Mae y Cyngor Sir wedi cadarnhau fyddent yn gwneud y gwaith.

Mae cwyn wedi cael ei dderbyn fod tir ar ochr y ffordd B5381 rhwng Pen Refail a Hunters Hamlet wedi disgyn i'r lon. Y Clerc wedi ysgrifennu i'r Cyngor Sir

Ynglyn a cwynion for tir yn y safle isod wedi cael newid defnydd a yn bosib eiso cynllun i newid ei defnydd mae y Clerc wedi cael yr ymateb isod gan Mr Simon Richardson, Cyngor Sir Conwy

Coed Ty Brith, Ffordd Abergele, Betws yn Rhos. Cae yn cael ei ddefnyddio fel Parc Cwn a Tepees yn y safle. Mae yr Adran Gynllunio yn ymwybodol ac fydd diweddariad mewn amser.

Y Clerc wedi ysgrifennu i'r Adran Gynllunio for dau teepee ar y safle. Mae y Cyngor yn mynd i gysylltu a'r perchennog

Tir ger Nant Uchaf, Betws yn Rhos. Cae yn cael ei ddefnyddio i gadw peiriantau trwm. Mae yr Adran Gynllunio yn ymwybodol ac fydd diweddariad mewn amser.

15. Y GYLLIDEB FLYNYDDOL / PRAESEPT

Y cais praesept oedd am £18,000 hefo £2,387.76 yn cael ei ddefnyddio o cyfrif Banc y Cyngor Cymunedol.

Fydd y Clerc yn diweddaru pan fydd ateb gan y Cyngor Sir.

16. FFERMYDD GWYNT TIROL AC ALLTRAETH AWEL Y MOR/GWYNT Y MOR/MONA

Mae'r pwnc yma yn cael ei drafod ym mhob cyfarfod o'r Cyngor. Bydd y Cyngor yn cadw llygaid craff ar unrhyw gais a ddaw i fyny.
Gweler y linciau yma am wybodaeth i'r Ffermydd gwynt Alltraeth**:**
Overview
About us About the Project What the Project will look like Processes and Next Steps
Our work so far Interactions with other marine users
Information Hub Visualisations of the windfarm Interactive map.

Diweddariad gan Cynghorydd Irwedd Griffiths for dogfennau wedi cael ei gyrru i PEDW am gynllun i gael tyrbines gwynt a parc solar ar Fynydd Llanelian. Roedd adroddiad hefo162 o dudalenni. Mae'r pwnc wedi cael ei drafod ar Facebook. Y Clerc i ysgrifennu i Adran Gynllunio Sir Gonwy i gael esboniad. Oes fydd hyn ddim yn llwyddianus i ysgrifennu i'r Cynulliad Cymraeg.

17. CANOLFAN GYMUNEDOL LLANELIAN YN RHOS

Mae yr eitem yma ar yr agenda er mwyn cadw cofnod o sut mae y gwaith yn dod yn ei flaen, ac er mwyn rhoi cefnogaeth pan y bydd angen.

Mae ombwdsmon BT yn edrych ar yr oedi mewn gosod WiFi yn y neuadd o Ebrill 2024 tan Awst 2024.

Mae yr holl wybodaeth gan y Clerc wedi cael ei yrru i'r ombwdsmon i edrych am iawndal.

18. Y GADLAS

Dim awgrymiad am erthygl.

19. UNRHYW FATER ARALL

Diweddariad gan Cynghorydd John Evans fod aelod o'r gymuned wedi cwestiynnu pan roedd dim dathliad o ddiwrnod VE 80 wedi cael ei drefnu gan y Cyngor Cymunedol. Roedd hyn ddim yn cynllun na cyllid y Cyngor. Roedd dim yn atal cymunedau lleol ddathlu y diwrnod.
Cafwyd drafodaeth am y Cyngor yn rhedeg safle ar Facebook. Mae wefan gan y Cyngor ond mae gan rhai Cynghorau safle Facebook. Cyntunwyd i'r Clerc a'r Cynghorion ymholi hefo cynghorau cymunedol lleol a fydd y pwnc yn cael ei drafod yn llawn yn y cyfarfod nesaf.

Diweddariad gan y Clerc fydd y cyfarfod nesaf ar y 12fed Mai 2025 yn gyfarfod blynyddol yn dechrau am 7.15yh yn Pafiliwn Chwaraeon, Betws yn Rhos.

Gan nad oedd materion eraill fe ddaeth y cyfarfod i ben am 9.20 yh.

CADEIRYDD ………………………………………………

CLERC………………………………………………………… Mel Jones

DYDDIAD: 12 fed Mai 2025